

Buugga Xeerka iyo Nidaamka ee Waaxda Booliiska Minneapolis

Tirada:
7-800

Cadadda Toddobaad – Hawlaha goobta

Jawaabta Xeeladaysan

7-805 Maareynta dadka

(01/05/23)

Dib u eegis lagu sameeyay xeerarkii hore: (04/20/01) (08/17/07) (06/16/20) (08/21/20) (09/08/20) (10/31/20) (03/12/21) (01/01/23)

I. Ujeedo

- A. Wax ka bedelka koowaad ee Dastuurka Mareykanka wuxuu dhigayaa, "Koongarasku waa inuusan sameynin sharci aan ixtiraamayn aasaaska diinta, ama mamnuucaya ku-dhaqmidda xorta ah ee diinta, ama xakameynaya xorriyadda hadalka ama saxaafadda, ama xuquuqda shacabka si nabad ah in ay isugu yimaadaan oo ay dowladda ka codsadaan in wax laga qabto cabashooyinka."
- B. Xeerka Xuquuqda ee qodobka 1aad ee dastuurka Minnesota waxa uu ka hadlayaa xuquuqda hadalka iyo xoriyada saxaafada. Si kastaba ha ahaatee, dastuurka gobolka ama federaalku midna ma ilaaliyo fal-dembiyeedka ama hanjabaadaha ka dhanka ah muwaadiniinta, ganacsiyada, ama kaabayaasha muhiimka ah.
- C. Waaxda Booliiska Minneapolis waxay taageertaa dhammaan xuquuqda aasaasiga ah ee dadku u leeyihiin inay si nabad ah isugu yimaadaan iyo xuquuqdooda xorriyadda hadalka iyo bandhigidda fikirka.
- D. Ujeedada xeerkan waa in la siiyo habraacyada shaqaalaha MPD ee ku saabsan codsiga iyo hawlgalka fulinta sharciga inta lagu jiro isku imaatinka dadweynaha iyo Hawsha Wax-ka-beddelka Koowaad ee dastuurka.

II. Qeexitaano

Isku-Imaatin: Isku-imaatinku waa koox dad ah oo meel qudha isugu yimi oo dano guud wada wata.

Rabshadaha Madaniga ah: Rabshadaha madaniga ah, oo sidoo kale loo yaqaano qalalaasaha madaniga ah ama kacdoon shacab, waa marka isu imaatinka ama shirku uu noqdo mid rabshado ama ay ku lug yeeshaan hanjabaad wadareed oo rabshado dhow, oo ay ku jiraan laakiin aan ku xaddidnayn, weeraro, burbur hantiyeed oo weyn, dab in wax lagu gubo, iyo dhaawac jireed oo soo gaara dadka.

Qabashooyinka Xakamaysan: Qabashooyinka Xakamaysan waa farsamooyin gacanta oo madhan oo jilicsan maadaama aanay ula jeedin inay wax ku dhufaan.

Xakamaynta Dadka Badan: Farsamooyinka loo isticmaalo in wax looga qabto shirarka dadweynaha ee aan sharciga ahayn.

Ujeedooyinka Xakamaynta Dadka Badan: Istimaalka xeeladaha ama hubka si loo xakameeyo, loo celceliyo ama loo kala eryo dad badan ama isku imaatin.

Hubka Xakamaynta Dadka Badan: Hubka dadka faraha badan ee lagu xakameeyo waxaa ka mid ah hub kasta (ama qalab loo isticmaalo hub ahaan) oo loo isticmaalo in wax looga qabto qaska madaniga ah ama isku imaatinka dadweyne oo kale oo sharci darro ah. Kuwaas waxaa ka mid ah kiimikada aerosol, rasaas (CS ama OC), rasaasta qiiqa ama haamaha qiiqa, wareegyada calaamadaynta (40mm toos ah, saxan ama wareegyo saameyn qoriga), rasaas caag ah, hubka saameynta leh (ulo rabshado, baaskiilo ama wax kale walxaha loo isticmaalo sida hubka saamaynta leh), iyo aaladaha fududaynta dhawaaqa jah wareerinta (aan shaqayn, CS ama kubbadaha qaraxa OC). Oggolaanshaha isticmaalka hubka xakamaynta dadka ayaa lagu dejiyay qaybta [D] ee hoose.

Ficilada dad badan galbinaya: ficilada lagu gelbinayo, lagu dhaqaajinayo ama lagu hagi lahaa dad badan, iyadoo lala xiriiridani aysan u qaadayn heerka dharbaaxo ama shaqo-joojin xooggan.

Maaraynta Dad Badan: Farsamooyinka loo isticmaalo in lagu maareeyo shirarka dadweynaha ee sharciga ah ka hor, inta lagu jiro, iyo ka dib dhacdo. Maareynta dadka badan ayaa lagu gaari karaa qeyb ahaan iyada oo la isku duwo qorsheyaasha dhacdooyinka iyo hogaamiyayaasha kooxda, la socodka ogolaanshaha, iyo iyadoo lagu saleynayo duruufaha gaarka ah ee la soo bandhigay iyo iyadoo la eegayo dhacdooyinkii hore ee dadka.

Awood Wax Dili Karta: Xoog uu isticmaalo sarkaalka uuna sarkaalku yaqaan, ama ay tahay inuu si macquul ah u ogaado, inay abuurto khatar la taaban karo oo keeni karta dhimasho ama dhaawac weyn oo jidheed.

Mudaharaad: Isku imaatinka dad loo soo agaasimay ugu horrayn si ayagoo isticmaalaya hawsha Wax ka beddelka Koowaad ee Dastuurka. Waxaa kujira, laakiin aan ku xaddidnayn, socod, mudaaharaad, iyo shirar kale oo loogu talagalay in lagu soo jiito dareenka.

Hawlaha Wax ka Beddelka Koowaad ee Dastuurka: Hawlaha wax ka beddelka koowaad ee dastuurka waxa ku jira dhammaan noocyada hadalka iyo hab-dhaqanka muujinta ee loo isticmaalo gudbinta fikradaha iyo/ama macluumaadka, muujinta cabashooyinka, ama iney kuwa kale kula hadlaan hadal iyo hadal-la'aan labadaba.

1. Hawlaha Wax-ka-beddelka Koowaad ee dastuurka ee Caadiga ah waxaa ka mid ah, laakiin aan ku xaddidnayn:

- Hadalka
- Mudaaharaadyada
- Feejignaan
- Qaadista
- Qaybinta suugaanta

- Muujinaya boorar ama calaamado
  - Masraxa wadada, iyo
  - Qaababka kale ee faneedka ee muujinta.
2. Dhammaan hawlahaas waxa ay ku lug leeyihiin xorriyadda hadalka, isu-tagga iyo isu imaatinka iyo xaqa u-qalmitaanka weydii dawladda, sida aw dammaanad-qaadayo Dastuurka Maraykanka iyo Dastuurka Gobolka Minnesota.
  3. Dawladdu waxay ku soo rogi kartaa xaddidaad macquul ah wakhtiga, goobta, iyo qaabka loo ilaalinayo hadalka, waase haddii xaddidaadda la caddeeyo iyada oo aan la tixraacin nuxurka khudbadda la habeeyey, iyo in si kooban loogu habeeyey dano dawladeed oo muhiim ah, iyo in ay u dhaafaan wadooyin badan oo kale oo furan oo loogu talagalay weydaarsiga macluumaadka.

Dhaawac Weyn oo Jir ah: Dhaawac jidheed kaas oo abuura ixtimaalka sare ee dhimashada, ama keena khalkhal dhab ah, ama keena khasaare joogto ah ama daba dheeraada ama daciifiya shaqada xubin kasta ama xubin ama dhaawac kale oo jidheed oo halis ah.

Kormeerayaal Sharci: Shakhsiyaadka, sida caadiga ah wakiillada hay'adaha xuquuqul insaanka rayidka ah, ee ka qayb gala bannaanbaxyada dadweynaha, mudaaharaadyada iyo hawlaha kale. Kuwa soo socdaa waxay noqon karaan calaamad muujinaysa kormeere sharci: Xidhashada cagaaran ee Guild Qareenada Qaranka oo la bixiyay ama la oggolaaday koofiyadda Kormeeraha Sharci (koofiyada NLG cagaaran iyo/ama jaakad madow oo leh calaamado cagaaran) ama xidhashada ACLU buluug ah oo loo bixiyay ama loo sharciyeeyay jaakadda kormeere sharci.

Warbaahintu: Warbaahinta waxa loola jeedaa qof kasta oo shaqaale, wakiil, ama qandaraasle madax-bannaan oo wargeys kasta, majallad ama kuwo kale, daabace buug, wakaaladda wararka, adeegga wa-qaybinta onleenka, raadiyaha ama telefishinka ama shabakad, telefishinka la xariirsado ama saldhig dayax-gacmeed ama shabakad, ama maqal ama muuqaal. shirkadda wax soo saarka, ama hay'ad kasta oo ku jirta ganacsiga caadiga ah ee ururinta wararka iyo baahinta wararka ama macluumaadka dadweynaha si kastaba ha ahaatee, oo ay ku jiraan, laakiin aan ku xaddidnayn, daabacaadda, baahinta, sawir-qaadista, farsamada, internetka, ama qaybinta elektarooniga ah. Ujeedooyinka siyaasaddan, kuwan soo socda ayaa tilmaamaya xubin ka noqoshada warbaahinta: aqoonsiga aragga ee xubin ka mid ah saxaafadda, sida soo bandhigida kaarka saxaafadeed ee xirfadlaha ama la oggol yahay ama xidhashada xirfadle ama calaamad saxaafadeed idman ama dhar gaar ah u aqoonsada qofka xidhan inuu yahay xubin ka mid ah saxaafadda.

Haamaha:

Haamaha walxaha Kiimikada: Qalabka loo qaabeeyey in lagu gudbiyo walxaha kiimikaad ee qoriga lagu rido ama lagu rido gacanta.

Saameynta Sunta Haamaha aan Dilaaga ahayn: Saameyn haamaha ee la ridi karo, qoray lagu ridi karo, ama si kale gacanta loogu tuuri karo.

Haamaha sida Tooska ah loo Rido: Saamaynta haamaha sunta aan dilaaga ahayn ee loo qorsheeyay in si toos ah loogu rido bartilmaameed gaar ah.

Haamaha Sida Tooska ah Loo Rido: Rasaasta aan tooska ahayn ee aan halista ahayn ee lagu sii daayo dusha ka hor bartilmaameedka, looguna talagalay in lagu saameeyo mawduuca ka dib taabashada dusha.

Isku Imaatinka Sharci-darrada ah: Sida uu qabo sharciga MN qaybta 609.714, "Marka saddex ama in ka badan oo qof isu yimaadaan, ka qaybqaataha kastaa wuxuu dembiile ku yahay shir aan sharci ahayn, kaas oo ah dambi, haddii isku imaatinku yahay:

1. iyadoo la doonayo in lagu sameeyo fal kasta oo sharci darro ah oo xoog ah; ama
2. iyadoo la doonayo in lagu fuliyo ujeedo kasta oo khalkhal gelinaya ama wax u dhimaya nabadda guud; ama
3. Iyadoo aan ujeedo sharci ah lahayn, balse ka-qaybgalayaashu waxay u dhaqmayaan si aan wanaagsanayn oo ay khalkhal gelinayaan ama u hanjabaan nabadda bulshada."

III. Xeer

A. Fududeynta Ku dhaqanka Xuquuqda

1. Shaqaalaha MPD waa in aanay si sharci darro ah u faragelin dadka ku hawlan sidii sharciga ahaa ee kudhaqanka xuquuqooda.
2. MPD waxa ay ilaalin doontaa xuquuqda dastuuriga ah ee hadalka iyo isu imaatinka iyada oo adeegsanaysa cadadka ugu yar ee xoogga jirka iyo awoodda looga baahan yahay si ay wax uga qabato arrimaha maamulka dadweynaha ama xakamaynta dadka.
3. Xeerka MPD ee ku saabsan maaraynta dadka iyo xakamaynta dadka waa in la dabaqo heerka ku habboon ee jihataynta iyo xakamaynta si loo ilaaliyo nafta, hantida, iyo tas-hiilaadka muhiimka ah iyada oo la ilaalinayo nabadda iyo kala dambaynta dadweynaha inta lagu jiro isku imaatinka dadweynaha ama wax-ka-beddelka koowaad ee dartuurka.

B. Ku Dhaqanka Xeerka

Xeerka ku saabsan maaraynta dadka, xakamaynta dadka, kala dirista dadka, iyo jawaabaha bilayska ee rabshadaha iyo khalkhalka ayaa khuseeya:

- Banaanbaxyo lama filaan ah,
- Xaalado dhacdo dad badan oo lama filaan ah, iyo
- Banaan bax la qorsheeyey ama xaflado dad badan iyadoo aan loo eegin heerka ogolaanshaha dhacdada.

C. Isticmaalka Xoogga

1. Ma jiro wax ka mid ah xeerkan oo mamnuucaya awooda saraakiisha inay isticmaalaan ikhtiyaarrada xoogga ku habboon si ay isku difaacaan ama kuwa kaleku difaacaan sida lagu qeexay P&P 5-300.
2. Isticmaalka hub kasta oo dadka lagu xakameeyo waa in la soo wargeliyaa oo dib loo eegaa iyadoo la raacayo qaybaha Warbixinta Xoogga iyo Dib u eegista Ciidanka Kormeeraha ee P&P 5-301.

D. Mas'uuliyadda Kormeeraha ee Kormeerka

Kormeerayaasha ayaa mas'uul ka ah:

1. Hubinta in saraakiishii loo xilsaaray rasaas hubka ay dhammeeyeen tabobar iyo shahaado la xidhiidha sida ay khusayso.
2. Ku sifaynta saraakiisha goobta ku sugan xeerarka ka-qaybgalka ee geynta rasaasta, oo ay ku jirto dib-u-eegis lagu sameeyo qaybaha xeerarka-xoogga-isticmaalka ee lagu dabaqi karo.
3. Ilaalinta masuuliyadda hubka la soo saaray iyo kuwa la geeyay.
4. Xaqiijinta ogaysiinta raadiyaha ku haboon ee hawlgelinta halka ay wax ku oolka ah iyo hubinta warbixinta xigta.
5. Hubinta in saraakiishu ay dhamaystiraan dukumeenti qoran oo sax ah oo loogu talagalay in la geeyo hubka ka yar halista ah ka dib marka la geeyo qalabkan.

E. Taliyaha Dhacdada

Xaaladaha qaarkood, doorka Taliyaha Dhacdada ee xeerkan waxa laga yaabaa inuu la mid yahay qofka kormeeraha goobta jooga.

F. Dib-u-eegidda Xeerka Sannadlaha ah

Xeerkan waxaa in dib loo eegaa sannad kasta.

IV. Nidaamyada / Xeerarka

A. Lebis Isku Eg

1. Dhammaan saraakiisha ka jawaabaya isku imaatinka dadweynaha waa inay had iyo jeer, oo ay ku jiraan marka ay xidhaan qalabka ilaalinta, ay muujiyaan magaca wakaaladooda iyo aqoonsi gaar ah si waafaqsan P&P 3-100.
2. Madaxa ama wakiilka madaxa ayaa hayn doona diiwaanka sarkaal kasta oo goobta jooga oo aan u hoggaansamin shuruudahan duruufo jira awgood.

B. Dhaqanka sarkaalka

1. Saraakiishu waa in ay ilaaliyaan anshaxa xirfadda oo ay dhexdhexaad ka ahaadaan hadalka iyo ficilka in kasta oo ay jiraan dhaqan-xumo sharci darro ah ama dhaqan-bulsho-diid ah oo ka imaanaya dhinaca xubnaha isku-soo-baxa.
2. Aflagaadada ka dhanka ah saraakiisha ma aha sabab loo xiro ama wax xoog ah loo adeegsado shaqsiyaadkaas.
3. Saraakiishu waa in aanay wax tallaabo ah qaadin ama aanay qaadin tallaabo ku salaysan fikradaha la soo bandhigay.
4. Saraakiishu waa in aanay faragelin xuquuqda xubnaha dadweynaha si ay u fiirsadaan oo ay u diiwaangeliyaan hab-dhaqanka booliiska muuqaal, sawiro, ama habab kale haddii aanay taasi faragelinayn hawlaha booliiska socda ee (P&P 9-202).
5. Saraakiishu waa in aanay isticmaalin hub ama rasaas ilaa sarkaalka loo tababaray isticmaalka oo aanu u qalmin geynta hubka / haamaha hunta ee (P&P 5-302).
6. Xeerkani kama diidaayo saraakiisha inay qaadaan tillaabada ku habboon ee lagu hagayo dadka iyo gaadiidka; dhaqan gelinta xeerarka iyo qawaaniinta; iyo in la ilaaliyo badbaadada dadka faraha badan, dadweynaha guud, shaqaalaha sharci fulinta, iyo shaqaalaha gurmada.

C. Jawaabaha laga bixiyo Xaaladaha dadka Faraha Badan

1. Rabshadaha lama filaanka ah

Saraakiisha ka jawaabaya rabshado waaweyn, ama kuwa laga yaabo inay rabshado sameeyaan, waa inay ogeysiyaan kormeerahooda. Kormeeraha ka jawaabaya waa inuu qaataa doorka Taliyaha Dhacdada wuxuuna go'aamin doonaa baahida loo qabo kaalmo dheeri ah, qalab, iyo xeelado la isticmaalo.

- a. Taliyaha dhacdada waa inuu ku wargeliyaa Taliyaha, kaasoo MECC kala xiriiri doona macluumaadka xaalada. MECC waa in ay la xiriirto Taliyaha Booliiska iyo Madaxa Xafiiska ku habboon, si ay ula socoto macluumaadka xaaladda.
- b. Heerka koowaad ee kaalmada dheeraadka ah waa in ay ahaataa saraakiisha deegaanka iyo baabuurta jawaabta loo qoondeeyay. Taliyaha dhacdada waa in uu dhisaa boosteejo talis ah oo leh meel loogu talagalay in lagu diyaariyo. Taliyaha dhacdadu waa inuu u xilsaaraa saraakiisha tafaasiisha amniga gaadiidka iyo qalabka booliiska.
- c. Taliyaha Dhacdada ayaa laga yaabaa inuu codsado hawlgelinta kooxda SWAT si ay u bixiyaan ilaha maareynta dheeraadka ah ee mudaaharaad. Marka la hawlgeliyo, kooxda SWAT waxaa la diri doona oo hagi doona Taliyaha SWAT isagoo la tashanaya Taliyaha Dhacdada.

- d. Taliyaha Dhacdada ayaa mas'uul ka ah dhacdada guud ahaan; si kastaba ha ahaatee, ku-xigeenka SWAT waa in uu hгаа ficilada gaarka ah ee xubnaha SWAT marka la hawlgeliyo, si waafaqsan hadafka uu qeexay Taliyaha Dhacdada.

2. Isku-Imaatanka Sharciga ah

Shakhsiyaadka ama kooxaha ku sugan dariiqa dadweynaha, sida xarumaha dadweynaha, waddooyinka ama meelaha la maro, guud ahaan waxay xaq u leeyihiin inay isu soo baxaan, isu su imaadaan, muujiyaan, mudaaharaadaan, ama haddii kale ay ku muujiyaan aragtidooda iyo ra'yigooda iyagoo adeegsanaya qaabab kala duwan oo isgaarsiineed oo ay ku jiraan qaybinta walxaha daabacan. Xuquuqahaas waxaa xadidaya sharciyo ama xeerar nidaaminaya arrimaha sida xannibaadda gelitaanka shakhsiga ama baabuurka, xad-gudbinta, buuqa, qaadashada, qaybinta warqadaha gacanta, warqado-qoritaan iyo meel iska istaaga.

3. Isku-Imaatinka Aan Sharciga ahayn

- a. Ku guuldareysiga helitaanka ogolaanshaha, sida ogolaanshaha dhoolatuska ama ogolaanshaha dhawaaqa, maaha saldhig ku filan in lagu dhawaaqo shir aan sharci ahayn.
- b. Xaqiiqda ah in qaar ka mid ah dibad-baxayaasha ama kooxaha abaabuley ay ku kaceen falal rabshado ama sharci-darro ah waqtiyo hore ama bannaanbaxyo ma aha sabab loogu dhawaaqo isku imaatin sharci-darro.
- c. Mar kasta oo ay suurtoagal tahay, dhaqanka sharci darrada ah ee ka-qaybgalayaasha yar ma keenayso in wakhtiga, goobta ama habka odhaahda ay saamayn ku yeelato badi mudaharaadayaasha nabdoon, ilaa ka qaybgalayaasha ama saraakiisha kale loogu hanjabo xaalado khatar ah.
- d. Haddii aanay xaaladaha degdega ah ama khatarta ahi ka hortagin gorgortanka, farsamooyinka kala diridds dadka waa in aan la bilaabin ilaa ka dib marka la isku dayo in la sameeyo xidhiidho lala yeesho booliska isku xidhka iyo mudaharaadka ama madaxda dhacdooyinka dadwaynaha si ay uga wada xaajoodaan xalinta xaalada si hawsha sharci darrada ah u joogsato, iyo Hawsha wax ka beddelka koowaad ee dastuurka way sii socon kartaa.

4. Ku Dhawaaqida Isku Imaatin Sharci Daro ah

- a. Haddii Taliyaha Dhacdada uu ku dhawaaqo isku imaatin aan sharci ahayn, sababaha ku dhawaaqista iyo magacyada go'aan-qaadayaasha waa in la diiwaangeliyaa.
  - i. Baaqa iyo kala dirista waa in lagu ogeysiiyaa isku imaatinka.
  - ii. Magaca(yada) saraakiisha ku dhawaaqaya qirashada waa in la diiwaangeliyaa, iyadoo wakhtiga(aha) iyo tariikhda(yada) la diiwaan galiyay.

- b. Amarka kala dirida waa in ay ku jiraan:
  - i. Magaca, darajada qofka, iyo wakaaladda bixinaysa amarka.
  - ii. Ku dhawaaqida Isku Imaatinka Sharci-darrada ah iyo sababta(yaasha) ku dhawaaqida.
  - iii. Ugu yaraan laba waddo oo laga baxo oo la isticmaali karo.
  - iv. Cawaaqibta gaarka ah ee u hoggaansanaan la'aanta amarka kala dirista.
  - v. Ilaa intee ayay tahay in kooxdu u hoggaansamaan.
- c. Mar kasta oo ay suurtagal tahay, amarada kala dirista waa in sidoo kale lagu bixiyaa afaf kale oo ku habboon dhegeystayaasha. Saraakiishu waa in ay aqoonsadaan in dhammaan xubnaha dadku aanay si fiican ugu hadli karin luqadda (afafka) loo isticmaalo habka kala dirista.
- d. Ogeysiisyada kala dirista waa in lagu dhawaaqaa si loo hubiyo in laga maqli karo meel ku filan.
  - i. Waa in meelo kala duwan laga soo sheegaa kala dirista marka mudaaharaadku uu weyn yahay oo buuq badan yahay.
  - ii. Ogeysiisyada kala dirista waa in lagu celiyaa ka dib marka ay bilaabato hawlgalka kala dirista si dadku aysan u joogin baahinta asalka ah waxay u fahmaan inay tahay inay ka baxaan aagga.

5. Kala Dirist Dad Fara Badan

- a. Farsamooyinka isku dhafka ah waa in aan la bilaabin ilaa ay saraakiishu ku dhawaaqaan marar badan dadka, ama ay ka warqabaan in lagu dhawaaqay marar badan, oo laga codsaday xubnaha dadweynaha in ay si iskood ah u kala dareeraan oo ay ku wargeliyaan, haddii aysan kala dareeriyaan, in la xidho doono.
- b. Haddii aanay jirin khatar degdeg ah oo ku imanaysa nabadgelyada dadwaynaha ama khasaare hantiyeed oo weyn aanu dhicin, wakhti ku filan ayaa loo ogolaan doonaa in dadku u hoggaansamaan amarrada sarkaalka ka hor inta aan tallaabo la qaadin.
- c. Haddii wada xaajoodka iyo ku dhawaaqista afka ah ee lagu kala dareero aysan keenin dhaqdhaqaaq ikhtiyaari ah oo dadweynaha ah, saraakiishu waxay adeegsan karaan xeelado dheeraad ah oo dadka lagu kala eryo, laakiin kaliya ka dib amarrada Taliyaha Dhacdada, iyo iyadoo la adeegsanayo tirada ugu yar ee xoogga jirka iyo awoodda loo baahan yahay si wax looga qabto arrinta.
- d. Haddii, ka dib markii ay dadku kala dareeraan iyada oo la raacayo ku dhawaaqida isku imaatin aan sharci ahayn oo ka qaybgalayaashu ay isugu yimaadaan goob juqraafi ah oo kale halkaas oo ka qaybgalayaashu ay ku hawlan yihiin waxqabad aan

rabshad lahayn oo sharci ah, golahan lama kala diri karo ilaa la go'aamiyo in uu yahay isku imaatin aan sharci ahayn, waxaana lagu dhawaaqay shir cusub oo sharci darro ah.

D. Oggolaanshaha Isticmaalka Hubka Xakamaynta Dadweynaha

1. Marka laga reebo sida ku xusan [E] hoos, inta lagu jiro rabshadaha madaniga ah ama isku imaatinka (sida lagu qeexay siyaasaddan), oggolaanshaha isticmaalka hubka xakamaynta dadka waa inuu ka yimaadaa oo keliya Taliyaha Booliska, ama haddii Taliyaha la waayo, wakiilka taliyaha ee darajo ku Taliye Ku Xigeen ama ka sareeya.
  - a. Oggolaanshaha noocan oo kale ah waa in laga siiya raadiyaha booliiska iyada oo la adeegsanayo gudbinta raadiyaha shaqaalaha goobta, mar kasta oo ay suurtagal tahay.
  - b. Taliyaha Dhacdada waa inuu xaqiijiyaa in oggolaansho kasta oo lagu xakameynayo hubka dadka badan (kaas oo ay tahay inuu ka yimaado Taliyaha Booliska ama haddii Taliyaha la waayo, Wakiilka Taliyaha ee darajada Taliye Ku-Xigeenka ama wixii ka sareeya) lagu diiwaangeliyay Warbixinta Booliska, oo uu ku jiro qofka. kuwaas oo oggolaaday isticmaalka hubka xakamaynta dadka. MPD waa inay haysataa dukumeentiyadaas muddo aan ka yarayn todoba sano.
  - c. Shaqaalaha MPD ee la dhaariyay waa inaysan u isticmaalin hubka dadka lagu xakameeyo marka ay jiraan rabshado shacab ama shir ilaa laga oggolaado xeerkan, ilaa ay jirto baahi degdeg ah oo loo qabo in la iska ilaaliyo nafteeda ama mid kale oo ka imaanaya dhaawac jidheed oo si ula kac ah u soo socda, sida lagu faahfaahiyay [E] hoos.
2. Hubka xakamaynta dadka looma oggolaan karo shirar nabadeed ama isku imaatin(sida mudaaharaad nabadeed iyo mudaaharaadyo).
3. Xaaladaha aan ku lug lahayn rabshadaha madaniga ah ama isku imaatin, isticmaalka hubka ku qoran xeerkan waa in uu waafaqsan yahay qaybaha kale ee P&P 5-300 ee gaarka ah hubkaas.

E. Waxyeelo Jireed Oo ku Soo Fool Leh Nafta Ama Mid Kale

1. Haddii ay jirto baahi degdeg ah oo la isaga ilaalinayo nafteeda ama mid kale waxyeello jireed oo si toos ah u dhow iyo hubka xakamaynta dadka laguma oggola sida hoosta [D] ee sare:
  - a. Hubka xakamaynta dadka badan, marka laga reebo haamaha kiimikada, rasaasta qiiqa iyo aaladaha fududaynta dhawaaqa, waxaa la isticmaali karaa oggolaansho hore la'aanteed si loo joojiyo falka weerarka ah ama falka rabshadaha.
  - b. Xaaladahan, hubka xakamaynta dadka waxaa loo isticmaali karaa oo kaliya dad gaar ah oo khatar ku ah dhaawac jidheed oo si ula kac ah ugu soo wajahan qof kale.

- c. Haamaha kiimikada, rasaasta qiiqa iyo aaladaha wax ka jahwareeriya ee dhawaaqa fudud lama isticmaali karo xaaladahan.
2. Sarkaalka la dhaariyay oo isticmaalaya hubka dadka lagu xakameeyo xaaladahan oo kale waa in uu la socodsiiyaa kormeerayaashooda isticmaalka hubka xakamaynta dadweynaha isla marka ay nabdoon tahay in la sameeyo.
3. Kormeeruhu waa inuu ogeysiiyaa Taliyaha ama Ilaalada Taliyaha isla marka ay nabdoon tahay.
4. Sarkaal kasta oo la dhaariyo oo u isticmaala hubka xakamaynta dadka sida hoos timaada qaybtan (ka dhanka ah dad gaar ah oo ku jira isku imaatin iyada oo aan oggolaansho hore) laga helin waa in uu diiwaangeliyaa oo tafaasiil ku bixiyaa Warbixinta Booliska xaaladaha gaarka ah ee caddaynaya in ay jirto baahi degdeg ah oo looga hortagayo naftooda ama mid kale si dhab ah dhaawac jireed. MPD waa inay haysataa dukumeentiyaadaas muddo aan ka yarayn todoba sano.
5. Taliyaha Dhacdada ama Ilaalada Taliyaha ee la ogaysiiyo waa in uu iimayl kooban ogaysiis kooban ka hor inta aanu dhamaanin xilkooda ku saabsan in sarkaalku isticmaalay hubka dadka lagu xakameeyo iyada oo aan amar hore loo haysan, oo ay ku jiraan lambarka kiiska iyo duruufaha caddaynaya baahida loo qabo isticmaalka hubka, taliyaha Booliska, Kaaliyaha Taliyaha, Taliye Ku Xigeenada, iyo Taliyaha Arrimaha Gudaha, si dib u eegis iyo maarayn dheeraad ah oona la sameeyo.

F. Xakamaynta dadka iyo Xeeladaha kala Diridda dadka

Hubka xakamaynta dadku waxa kaliya oo la ogolaan karaa oo la isticmaali karaa inta lagu jiro rabshadaha madaniga ah iyo isku imaatinka si waafaqsan P&P 5-300 iyo shuruudaha lagu dejiyay xeerkan, oo ay ku jiraan shuruudaha oggolaanshaha ee qaybta [D].

1. Isticmaalka eyga waa mamnuuc

Eyga looma isticmaali karo xakamaynta dadka, celcelinta dadka, ama kala dirista dadka.

2. Tuubooyinka dabka waa mamnuuc

Tuubooyinka dabka looma isticmaali karo xakamaynta dadka, celcelinta dadka, ama kala dirista dadka.

3. FSDD-yada waa macnuuc

FSDDs (sidoo kale loo yaqaan "flash-bangs" wuxuu dhaliyaa jug culus layr inftiin badan) waa inaan loo isticmaalin xakamaynta dadka, celcelinta dadka, ama kala dirista dadka.

4. Hubka Xakamaynta Elektarooniga ah (ECWs) waa mamnuuc

Hubka Xakamaynta Elektarooniga ah (ECWs) looma isticmaali karo xakamaynta dadka, celcelinta dadka, ama kala dirista dadka. Bixintani ma xaddidayso isticmaalka ECWs marka loo eego shuruudaha [E] ee ku saabsan waxyeellada jireed ee si toos ah u dhow.

5. Gawaarida

- a. Mootooyinka iyo baabuurta booliiska looma isticmaali karo kala dirista dadka.
- b. Baabuurta waxa loo isticmaali karaa ujeedooyin indho-indhayn, ka hortag muuqda, xakamaynta taraafigga, gaadiidka, iyo xakamaynta aagga inta lagu jiro dhacdada dad badan.

6. Baaskiilada

- a. Baaskiilada waxaa loo isticmaali karaa in lagu xakameeyo oo lagu dhaqaajiyo dadka sida ku habboon. Baaskiilada waxaa laga yaabaa in loo ogolaado in ay dad badan galbiyaan Taliyaha Dhacdada.
- b. Ku dhufashada baaskiilada iyo isticmaalka kale ee baaskiilka hub ahaan waa in ay raacaan xeerarka iyo nidaamyada saameynta isticmaalka hubka.

7. Fardaha

- a. Marka uu oggolaado Taliyaha Dhacdada, fardaha waxa loo isticmaali karaa in lagu xakameeyo, oo lagu toosiyo kooxaha mudaharaadyada rabshadaha wata sida ku habboon.
- b. Fardaha waa in aan loo isticmaalin bannaanbaxayaasha sida dabacsan u adkaysta, oo ay ku jiraan kuwa fadhiya ama jiifa.
- c. Haddii aanay jirin duruufo jira, fardaha waa in aan la isticmaalin marka walxaha kiimikaad la isticmaalo ama la filayo in la isticmaalo, ama xaaladaha baraf ama baraf (kan da'a) ama marka lugayn la'aanta la mid ah ay khatar gelin karto xayawaanka, rakaabka, ama kuwa kale.

8. Haamaha iyo qoriyaasha 40mm

a. Qoriyaasha 40mm

Iyadoo la raacayo qaybta qoriyaasha 40mm ee P&P 5-302, inta lagu jiro rabshadaha madaniga ah ama isku imaatinka:

i. Qaadista qoriyaasha 40mm

Kaliya askarta ku shaqeysata awoodda SWAT ee la shahaadeysiiyay waa inay wataan qoriyaasha 40mm, haddii uusan oggolaansho bixin Taliyaha Booliska,

ama marka Taliyaha la waayo, u wakiilka Taliyaha ee darajada Taliye Ku-Xigeenka ama ka sareysa ee saraakiisha kale ee lagu tababaray isticmaalka iney qaadaan qoriyaasha 40mm.

ii. Iskudubarid isticmaalka qoriyaha 40mm

Marka isticmaalka qoriyaasha 40mm la oggolaado si waafaqsan qaybta [D], oo kormeeraha SWAT uu joogo goobta, kormeeruhu waa inuu isku dubaridi doono dhammaan isticmaalka qoriyaasha 40mm goobta, oo ay ku jiraan askar kasta oo loo oggolaaday inay qaadaan ka hor imaatinka kormeeraha SWAT. Ma jiro wax ka mid ah bixintan oo xaddidaya isticmaalka qoriyaasha 40mm ee ay oggolaatay qaybta [E] ee ku saabsan waxyeellada jireed ee si ula kac ah u dhow.

b. Saamaynta hubka rasaas ee aan dilaaga ahayn (impact munitions)

i. Istimaalka saamaynta hubka haamaha ee aan dilaaga ahayn

aa. Saamaynta haamaha sunta aan dilaaga ahayn marka la rido waa inaan si aan kala sooc lahayn loogu isticmaalin dad badan ama koox dad ah.

ab. Saamaynta haamaha sunta aan dilaaga ahayn waa in loo adeegsadaa oo kaliya kuwa ka dhanka ah shaqsi gaar ah oo ku hawlan anshax keeni kara khatar degdeg ah oo dhaawac jidheed oo si ula kac ah u dhaw (sida ku xusan qaybta [E]).

ac. Marka ay xaaladdu saamaxdo, Taliyaha Dhacdada waa in uu isku dayo in uu gaadho yoolka booliiska iyada oo aan la isticmaalin rasaasta aan waxyeellada lahayn ee sida kor lagu sheegay, iyo, haddii ay dhab tahay, digniin maqal ah ayaa la siin doonaa la beegsadaa ka hor isticmaalka hubka.

ii. Meelaha laga fogaado in la beegsido

Sida uu qabo P&P 5-302, saraakiishu waa in aanay si ula kac ah ugu ridin Saamaynta haamaha sunta aan dilaaga ahayn ee madaxa, luqunta, cunaha, wejiga, kilkilaha, laf dhabarta, kelyaha, ama gumaarka qof ilaa xoog dilaa ah lagu caddeeyo.

c. hubka rasaas kiimikada

i. Soo bax ku filan

Haamaha kiimikada ah looma isticmaali karo ilaa la helo soo bax ku filan oo si badbaado leh loogu oggolaado dadka inay kala dareeraan.

ii. Mamnuucida haamaha kiimikada CN

Haamaha kiimikada CN lama ogola

iii. Ogaysiisyada iyo aagga ogeysiisyada

aa. Marka ay suurtagal tahay, ogeysiisyo dheeraad ah oo digniinta ku saabsan isticmaalka dhow ee haamaha kiimikada waa in la sameeyaa ka hor isticmaalka haamaha kiimikada ee xaalad dad badan.

ab. Meesha isticmaalka badan ee haamaha kiimikada si macquul ah loo filayo inay saameyn ku yeelato deganayaasha ama ganacsiyada u dhow, MPD waa inay tixgelisaa inay si firfircoon u ogeysiiso shakhsiyaadka ay saamaysay macluumaadka badbaadada ee la xidhiidha isticmaalka haamaha sida ugu dhakhsaha badan, xitaa haddii dhacdada ka dib.

iv. Adeegyada caafimaadka degdega ah ayaa diyaar ah

Marka haamaha kiimikada la isticmaalo, adeegyada caafimaadka degdega ah waxay heegan ku ahaan doonaan masaafu badbaado leh oo u dhow aagga la beegsanayo marka ay suurtagal tahay.

v. Diiwaangelinta isticmaalka haamaha kiimikada

Marka lagu daro isticmaalka xoogga iyo shuruudaha dukumeenti ka-dejinta ee P&P 5-301, macluumaadka soo socda waa in loo diiwaan geliyo dhammaan isticmaalka qalabka kiimikada:

aa. Magaca haan kasta oo kiimiko ah oo loo adeegsaday dhacdo.

ab. Goobta iyo wakhtiga la isticmaalayo haan kasta (sida ugu saxan ee suurtagalka ah).

vi. Xaashida xogta badbaadada

Xaashida xogta badbaadada (SDS) waa in loo kaydiyaa oo lagu hayaa dhammaan haamaha kiimikada ay isticmaasho MPD.

9. Saamaynta hubka

a. Muujinta budhadhka ama ulaha rabshadaha

Budada (batons) iyo ulaha rabshadaha ayaa laga yaabaa in si muuqata loo soo bandhigo oo lagu hayo meel diyaar ah inta lagu jiro samaynta koox.

b. Dhaqdhaqaaqa dadka

Hubka saamaynta leh (sida budhadhka, ulaha rabshadaha iyo gaashaanka rabshadaha) ayaa laga yaabaa in loo isticmaalo agabka galbinta dadka marka uu ogolaado Taliyaha Dhacdada.

- c. Isticmaalka hubka saamaynta leh
  - i. Weerarada hubka saameynaya looma adeegsan karo si aan kala sooc lahayn oo ka dhan ah dad badan ama koox dad ah, laakiin kaliya loo isticmaalo shaqsiyaad gaar ah oo jir ahaan dagaal badan ama si firfircoon uga hortagaya in la xiro.
  - ii. Weerarada hubka ee saamaynta leh waa in aan loo isticmaalin xaalada xakamaynta dadka ee ka dhanka ah shakhsiga isku dayaya in uu u hogaansamo laakiin aan jidh ahaan awoodin in uu kala diro ama dhaqaaqo sababtoo ah awoodda dadka ama caqabad kale oo go'an.

- d. Meelaha laga fogaado in la beegsido

Saraakiishu waa inaanay qofka wax budh ah kaga dhufanin madaxa, luqunta, cunaha, kelyaha, laf dhabarta, ama gumaarka, ama aanay xoog kaga garaacin kilkisha ilaa aanu qofku ku abuurin khatar dhaw oo dhaawac weyn oo jidheed mid kale.

- e. Isticmaalka ka dhanka ah qof gacmaha ka katiinadaysan

Hubka saamaynta leh looma isticmaali karo qofka gacmaha ka katiinadeysan marka laga reebo marka la ogolyahay sharciga P&P 5-300 iyo gobolka.

10. Aerosol-ka gacanta lagu qabto ee walxaha kiimakacada

- a. Isticmaalka walxaha kiimikada ee aerosal-ka gacanta lagu qabto

- i. Aerosol-ka kiimikada gacanta lagu qabto waa in loo isticmaalo oo kaliya shaqsiyaad gaar ah kuwaas oo ku hawlan anshax keeni kara khatar degdeg ah oo dhaawac jidheed oo toos ugu soo wajahan. Aerosol, gacanta lagu qabto, la cadaadiyo, kiimikooyinka weel lagu shubay ee sii daaya qulqulka waa inaan si aan kala sooc lahayn loogu isticmaalin maaraynta dadka, xakamaynta dadka, ama kala dirista dadka.
- ii. Saraakiisha waa in ay isticmaalaan cadadka ugu yar ee walaxda kiimikada ee lagama maarmaanka u ah in ay ka gudbaan iska caabinta la beegsadaha.

- b. Daaweynta soo-gaadhista maaddooyinka

- i. Marka ay suurtoagal tahay, waa in dadka si degdeg ah looga saaraa meel kasta oo walxaha kiimikada ah ee gacanta lagu qabto lagu isticmaalay. Saraakiishu waa inay la socdaan la beegsadaha oo ay fiiro gaar ah u yeeshaan awoodda neefsiga ee la beegsadaha ka dibisticmaalka kiimikooyinka.
- ii. La beegsadaha lagu buufiyay walxo kiimiko ah oo gacanta lagu qabto waa inaan looga tagin isagoo caloosha ku jiifa mar gacmaha ka jeebeysan ama lagu xakameeyo qalab kasta.

G. Xarig/Xirig

1. In dadweyna la isku hareereeyo

Haddii ay dadku ku guul daraysteen inay kala diraan ka dib ogeysiisyadii loo baahnaa iyo wakhti ku filan oo lagu kala dareero, saraakiishu waxay hareerayn karaan dadka ama qayb ka mid ah dadka si ay u sameeyaan xiritaano badan oo isku mar ah.

2. Dadka doonaya in la xidho

- a. Dadka caddeysta (tusaale, caasinimada madaniga ah ee aan rabshada lahayn) in ay doonayaan in la xidho waa la xidhi karaa mana lagu samayn doono farsamooyin kale oo kala kaladiris, sida isticmaalka hubka saamaynta leh ama walxaha kiimikaad.
- b. Dadka diida in ay u hoggaansamaan nidaamka xiritaanka waxaa laga yaabaa in loo adeegsado awood macquul ah.

3. Xariga dadka aan rabshada wadin

Qabashada dadka aan rabshada lahayn waa in lagu dhammeeyaa amarada afka ah iyo qancinta, gacan-ka-xidhista, kor u qaadista, qaadista, isticmaalka dolliyada iyo/ama barelayaasha, iyo/ama isticmaalka xakamaynta gacanta madhan ee jilicsan.

4. Dhaawaca xabsiga loo taxaabay

- a. a. Saraakiishu waa inay diiwaangeliyaan wixii dhaawac ah ee uu soo sheegay qofka la xidhay, si waafaqsan P&P 5-301.
- b. b. Sida ugu dhakhsaha badan ee wax ku oolka ah, saraakiishu waa inay u helaan daawayn caafimaad oo xirfadaysan qofka la xidhay, si waafaqsan P&P 5-301 iyo P&P 7-350.

5. Xarigga dhalinyarada

Dhalinyarta lagu xidho mudaharaadyada waa in loo maareeyaa si waafaqsan xeerka MPD ee xadhiga, gaadiidka, iyo xadhiga dhalinyarada (P&P 8-300).

6. Xariga dadka naafada ah iyo aqoonta Ingiriisiga xaddidan

- a. Saraakiisha xiraya qofka naafada ah ee saameeya dhaq-dhaqaaqa ama isgaarsiinta waa inay raacaan xeerka MPD ee xirida, gaadiidka, iyo haynta dadka naafada ah (P&P 7-1002 and P&P 7-1003).
- b. Saraakiishu waa inay raacaan P&P 7-1001 ee bixinta adeegyada dadka aqoontooda Ingiriisiga ay xaddidantahay.

7. katiinadaynta maxaabiista

a. Xeerarka Katiinadaynta

Dhammaan dadka la xidho inta lagu guda jiro mudaaharaad ama munaasabad dadweyne waa in lagu xiraa katiinado si waafaqsan xeerka MPD, amarada, iyo wargelinta tababarka (ay ku jirto P&P 5-301, P&P 5-302 iyo P&P 9-109).

b. Caaga Gacmaha lagu Katiinadeeyo (Flex-Cuffs)

- i. Saraakiishu waa in ay ogaadaan in katiinadaha caaga ah ay adkaan karaan marka ay gacmuhu bararaan ama dhaqaaqaan, mararka qaarkood si fudud oo looga jawaabayo xanuunka katiinadaha caaga ah.
- ii. Marka qofka la xidhay uu ka cawdo xanuunka katiinadaha caaga aadka ugu dheggan, saraakiishu waa inay baadhaan katiinadaha oo ay xaqiijiyaan la ekaasho habboon.
- iii. Dadka la xiray ee ku xiran katiinadaha caaga ah waa in lala socdo si looga hortago dhaawac.
- iv. Qayb kasta oo ku lug leh xadhiga ama daabulida dadka la xidhay ee katiinadaha flex ah waa in ay lahaadaan maqas katiinado flex ah iyo kuwo ku filan oo katiinado caag ah oo dheeraad ah oona diyaar ah.

H. Warbaahinta/Saxaafadda.

Saxaafaddu waxay xaq u leedahay wax ka beddelka koowaad si ay u daboosho hawlaha dadweynaha, oo ay ku jiraan xaq ay u leeyihiin in ay duubaan muuqaal ama filim, si toos ah, sawir, ama adeegsasho dhexdhexaad ah.

1. Warbaahintu kuma koobnaan doonto meel la aqoonsan yahay waana in loo oggolaadaa inay daawato waana in loo oggolaadaa meel u dhow si ay u daawato goobta dadka isugu soo baxay iyo wixii la xidhay. Kormeeraha goobta ama Taliyaha Dhacdada ayaa laga yaabaa inuu tilmaamo aag ay warbaahintu dooran karto inay isku keento.
2. Saraakiishu ma xiri karaan xubnaha warbaahinta ilaa ay is hortaag ku sameynayaan dadaallada sharciga ah ee lagu kala kaxeynayo dadka, ama dadaallada lagu doonayo in lagu xiro ka qaybgalayaasha, ama ku lug yeeshaan fal dambiyeed.
3. Saxaafaddu waa in aan loo bar-tilmaameedsan kala diridda ama ficilka fulinta sababtoo ah xaaladdooda warbaahineed.
4. Xataa ka dib marka la bixiyo amar kala diris, warbaahinta si cad loo aqoonsaday waa in loo oggolaadaa inay gutaan waajibaadkooda xirfadeed ilaa joogitaankoodu si aan haboonayn u faragelin tallaabada fulinta.

I. Kormeerayaasha sharciga

1. Kormeerayaasha sharciga ah oo ay ku jiraan kormeerayaal sharci oo is-aqoonsan oo aan xidhiidh la lahayn iyo kormeerayaal aan lahayn sharci la mid ah tan warbaahinta, waxaanay hoos yimaadaan shuruuc iyo awaamiir la mid ah qof ama muwaadin kale.
2. Kormeerayaasha sharciga iyo kormeerayaashu waa inay u hoggaansamaan dhammaan amarada kala dirista ilaa kormeeraha goobta ama Taliyaha Dhacdada ay doortaan inay u oggolaadaan kormeerayaasha kharciga iyo kormeerayaashaas kale inay sii joogaan aag ka dib amar kala diris.
3. Kormeerayaasha sharciga iyo kormeerayaasha kale waa in aan loo bar-tilmaameedsan kala diris ama tallaabo dhaqangelin sababtoo ah xaaladdooda.

J. Dukumeentiyada Isku Imaatinka Dadweynaha iyo Hawsha Wax ka Beddelka Koowaad ee Dastuurka

1. Isu imaatinka dadweynaha ama waxqabadka ugu horreeya ee wax ka beddelka waa in aan muuqaal ahaan loo diiwaangelin, marka laga reebo xaaladaha soo socda:
  - a. Dukumeenti ku saabsan dhacdada ujeedooyinka ka warhaynta,
  - b. Dukumeenti lagu dhisayo diiwaanka muuqaalka ujeedooyinka ka jawaabista cabashooyinka muwaadinka ama caqabadaha sharciga ah (ay ku jiraan iyada oo loo marayo hawlaha BWC ama MVR ee loo baahan yahay si waafaqsan P&P 4-223 iyo P&P 4-218), ama
  - c. Abuuritaanka diiwaanada muuqaalka ee ujeedooyinka tababarka.
  - d. Marka lagu ogolaado sida uu dhigayo sharciga MN qaybta 626.19 Subd. 4 ee ku saabsan isticmaalka UAV
2. Fiidiyow kasta ama dukumeenti sawireed kasta oo la oggol yahay waa in loo sameeyaa qaab yaraynaysa faragelinta dadka sida sharciga ah uga qayb qaadanaya hawlaha wax ka beddelka koowaad.
3. Duubista iyo sawir qaadista waxqabadyada Wax ka beddelka Koowaad waa inay dhacaan kaliya marka uu oggolaado kormeeraha goobta ama Taliyaha Dhacdada.
4. Shakhsiyaadka waa in aan si gaar ah loogu eegin sawir qaadista ama duubista sababtoo ah waxay u muuqdaan inay yihiin hoggaamiyeyaal, abaabulayaal, iyo kuwa hadlaya.
5. Haddii aan la keenin caddayn fal-dembiyeedyo, muqaal ama sawirro mudaaharaad looma gudbin karo hay'adaha kale ee dawladda, oo ay ku jiraan federaalka, gobolka, iyo wakaaladaha fulinta sharciga. Haddii fiidyowyo ama sawirro la faafiyo ama lala wadaago hay'ad kale oo sharci fulinta, waa in la sameeyaa oo la hayaa diiwaanka taariikhda iyo qaataha macluumaadka.

6. Haddii aanay jirin wax dacwad ciqaabeed ah oo ka imanaysa bannaanbaxa ama haddii muuqaalka laga duubay ama sawirku aanu khusayn arrimaha gudaha ama baadhista cabashada muwaadinka ama dacwadaha madaniga ah ee ka dhashay hab-dhaqanka bilayska ee mudaharaadka, duubista iyo sawirada waa in lagu burburiyaa si waafaqsan siyaasadaha MPD, Tilmaamaha Haynta Magaalada iyo sharciga Gobolka.
7. Xeerkan waa inuusan ka mamnuucin shaqaalaha in ay isticmaalaan fiidyowgan ama sawirada fiidyowgan oo kale sida qayb ka mid ah agabka tababarada ee saraakiisha xakamaynta dadka iyo farsamooyinka iyo hababka kala dirista dadka.

K. Tababarka

1. Tababarka ugu horreeya iyo kan socda
  - a. Dhammaan saraakiishu waa inay helaan tababar sannadle ah oo ku saabsan jawaabaha ku habboon ee xakamaynta dadka iyo maareynta dadka.
  - b. Saraakiisha loo xilsaaray cutubyada takhasuska leh ee ka jawaabaya xaaladaha xakamaynta dadka waa in ay helaan tababar dheeraad ah oo ku saabsan jawaabaha ku haboon ee xakamaynta dadka iyo maamulka dadka, marka lagu daro tababarka sanadlaha ah ee waaxda oo dhan.
2. Tababar wadajir ah

Tababar wadajir ah waa in sidoo kale lala sameeyaa dhammaan hay'adaha ku lug leh hawlaha maaraynta dadka.
3. Tabarka Qoriga Sunta aan dilaaga ahayn ee 40mm iyo Haamaha Sunta
  - a. MPD waa in ay hubisaa in saraakiishii loo xilsaaray hubka ama haamaha sunta ay dhammeeyeen tababbarka la xiriira iyo shahaadaynta sida lagu dabaqi karo, si fiican ka hor dhacdada.
  - b. Tababarku waa inuu qeexaa xeerarka ka-qaybgalka ee geynta haamaha sunta, oo ay ku jirto dib-u-eegis lagu samaynayo qaybaha xeerka-isticmaalka xoogga ah.